

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitvlvm LXI. Vt nostrum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62587)

dolo vel interdictum utile (vbi possidetis) cōpetit, si aliquis colonum eius in possessione turbet, eive molestus sit, quia interest Domini, vt colonus in fundo quietus manere sinatur. Ceterum de furto si quid ipsi colono subtractum sit, Dominum agere posse, cum eius non intersit, sed nec de iniuria, nisi facta sit contemplatione ipsius Domini.

Adde his, quod arrestationes subditorum propter qualemcunque obligationem Dominorum valde odiosæ censentur, vt in imperio mox mandata etiam sine clausula iustificatoria ad liberationem decernantur, sicuti videre est apud *Gail. de pignorationibus & arrestationibus.*

4 Not. IV. Si Episcopus à subdito suo grauetur, extraiudicialiter provocare potest ad Metropolitanum, ita *Abb. hic. not. 5.*

5 Verum cum id alibi expressum non reperitur, & sit contra Regulas communis iuris, in quibus habetur: Si Episcopus contra Clericum suum litem habeat, vt coram arbitris, vel si causa criminalis sit, in Concilio Provinciali transigatur, sicuti docui de iurisdictione *Ordinar. concl. 80.* ideò hoc notandum videtur generaliter accipiendum, sed prout ex textu nostro colligitur, videlicet si Clericus statum Ecclesiæ Cathedralis seu communitatem Diocesanorum infestare conetur, quia ad bonum ordinem Ecclesiastica Hierarchia pertinet, vt in tali casu, in quo periculum in mora est (si ad Pontificem pro remedio accurri statim non possit, neque expectari, donec Synodus Provincialis habeatur) Archiepiscopus remedium mox adhibeat.

6 Not. V. Interdictum ferri potest sub modo aut conditione certa, videlicet si & quamdiu auctor sceleris est in ciuitate, similiter & suspensio ferri potest. v.g. donec Reus satisfecerit, postea verò si satisfactum sit, per se cessat censura secundum *gl. in Clem. 1. verb. donec. de decim.* in quo differunt hæc censura ab excommunicatione, quæ non potest absolute ac totaliter ferri, & non nisi per absolutionem tolli.

7 Not. VI. Qui post legitimam appellationem excommunicatus est, à fidelibus vitari

nō debet, sed in dubio num appellatio fuerit legitima an friuola, parendum videtur Prælato denuntianti excommunicatum, saltem donec Superior *ad quem* appellationem admiserit. *arg. c. 2. de sent. excomm. in 6.*

CAPITVLVM LVI.

Vt nostrum.

PARAPHRASIS.

Cum Cancellaria Ecclesiæ Mediolanensis tanto tempore vacasset, vt ad Sedem Apostolicam eius collatio devoluta videretur, Innoc. III. mandauit Archiepiscopo vt Hannibali Cancellariam conferret, sed Archiepiscopus diuersa rescribens, altera vice respōdit, se 10. mensibus prius quam Bullam Pontif. acceperat, collationem fecisse Henrico, tum Pontifex iussit, vt Henricum, cui collatio facta referebatur, cum testibus &c. ad jus suum profectendum Romam mitteret, sed Archiepiscopus nō obstante hoc mandato, dicto Henrico sigillum Cancellariæ contulit. His intellectis Innocentius mandat quibusdam delegatis; si ita se rem habere cognouerint, quòd videlicet sigillum traditum sit, postquam Papa totius negotij cognitionem ad se avocauerat, traditionem irrita decernant, prohibentes Henrico, ne sigillo vquam vti præsumat, quia plus aliquid est, Papam ad se causam avocare, quam ad ipsum super causa appellari. Casum huius cap. reperies *inf. in c. 1. Vt Ecclesiastica beneficia &c.* secundum integram eius lectionem, adiuncta Glossâ.

SUMMARIVM.

1. Superiore iudice causam avocante à iudice inferiore, huius in ea causa acta post auocationem ipso iure irrita sunt.
2. Superior potestas ab inferiore causam auocare potest, si hac ab illa iurisdictionem accepit.
3. Auocatio causæ magis impedit iurisdictionem iudicis à quo, quam appellatio.

4. In

4. In dubio non præsimitur nec vim habet priusquam innotescat iudici, à quo fit impetratio ad impetrationem partis, secus si avocatio facta est motu proprio Principis.

5. Appellatio interposita non impedit effectum consecutivum seu connexum.

6. Ante possessionem traditam, Papâ causam ad se avocante, possessionis usus inhiberi potest, non item lite pendente, vel interpositâ appellatione.

Not. I. Postquam Superior causam aliquam ad se avocavit, manus Iudicis à quo, veluti ligatæ & impeditæ sunt in ea causa, ita ut quidquid decreverit, aut egerit, ipso jure irritum sit. *l. Iudicium, 58. ff. de Iudiciis.*

2 De hac avocatione bonam Regulam tradit hîc *Alex. n. 7.* quod potestas Superior tunc causam avocare possit ab inferiore, si jurisdictionem ab eo accepit; nam qui alteri eam concessit, sibi ipsi amplio rem & vberio rem reseruat; sin autem Iudex inferior, aut minus dignus jurisdictionem non accepit à digniore, avocationi locus non est, exempli causa, Magistratus Ciuiicus non potest causas avocare à Rectoribus *Zunftmeister* officiorum, cum ij jurisdictionem non à Magistratu, sed à Cæsare habeant. *l. ult. C. de iurisdic. omn. iud.*

At verò Episcopus causam quamlibet à Vicario avocare potest, ad suam cognitionem; cum enim Vicario omnem potestatem arbitratu suo, seu ad nutum auferre, siue remouere ipsum possit. *Clem. 2. iuncta gl. verb. electionem, de rescriptis.* poterit etiam causam quamlibet ab eius jurisdictione subtrahere, teste *Abbate hîc n. 2.*

3 Not. II, Avocatio causæ magis impedit jurisdictionem Iudicis à quo, quam appellatio: quia avocatio causæ consistit in facto procedente ex mera facultate Superioris, ita ut de ratione avocationis quærendum non sit, cum sufficiat avocantis voluntas; at verò appellatio consistit in jure, ita ut si frivola seu irrationabilis sit, Iudicis jurisdictionem & processum impedire non possit. *cap. Cum appellacionibus. s. h. t. in 6.*

Porro avocatio causæ odiosa censetur, & in dubio non præsimitur teste *Innoc. c. Cum M. in fine de constitut.* nec vim suam prius obtinet, quam innotescat ei, à quo fit avocatio ad impetrationem partis, tamen sine clausula decreti irritantis; secus; si facta est avocatio motu proprio Principis, ut docet *Franc. hîc. q. 1.*

Præterea appellatio interposita non impedit effectum consecutivum seu connexum. *arg. c. Constitutis. 46. & c. Pastoralis. 53. S. Verum. h. t.* ex quo colligit *Abb. n. 4.* quod non obstante appellatione facta post collationem beneficii, possessio eius tradi possit, at verò avocatio causæ omnimodam inhibitionem continet, ut in ea causa seu negotio ulterius procedi nequaquam possit.

Not. III. Licet pendente lite vel appellatione non prohibeatur aliquis, uti possessione sua. *c. 1. ut lite pendente,* tamen si Pontifex ante possessionem traditam ad se causam seu litem avocauerat, tum possessionis usus inhiberi potest. Ita *Innoc. hîc. & Franc. col. 3. verb. in eadem glossâ.* Enim verò in nostro casu Cancellariæ possessio tradebatur per sigillum; quia per id Cancellarius officium suum exercere poterat, eoque sibi adempto, aut prohibito, non poterat.

CAPITVLVM LVII.

Oblatæ.

PARAPHRASIS.

Inter duas communitates S. & R. motam controuersiam Pontifex quibusdam Iudicibus delegavit. cum autem Iudices pro plebe S. sententiam tulissent, Procurator plebis R. ad Papam appellavit, nullo designato termino, sed nec Iudices terminum definerunt, nec appellationi detulerunt, tunc Parochus plebis S. literas à Sede Apostolica impetrauit, quibus mandabatur, ut sententia, sicut rationabiliter lata esset, ita etiam obseruaretur. Verum & altera pars postea alias literas impetrauit ad alios Iudices, ut eadem illa sententia infirmaretur, nullâ tamen priorum